

202
Г 69

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОВІТРЯНИХ СИЛ

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ
ЩОДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

A photograph of a person's hands writing in a notebook with a pen. The person is wearing a light-colored long-sleeved shirt. The background is a collage of various letters and symbols in different colors and sizes, creating a textured, abstract effect.

ХАРКІВ
2021

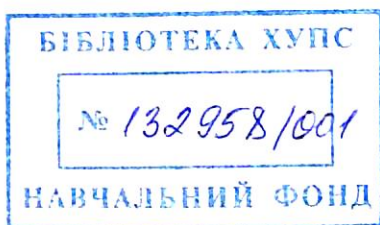
355.2
П69

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОВІТРЯНИХ СИЛ імені ІВАНА КОЖЕДУБА

Навчально-науковий центр мовної підготовки

**ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ
ЩОДО САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ**

Методичні рекомендації

Харків
2021

УДК 811.11 – 021.464 (076)
П69

*Затверджено до видання вченою радою
Харківського національного університету
Повітряних Сил імені Івана Кожедуба
(протокол № 16 від 22.10.2019 року)*

Укладачі: *Н. Ч. Дроб*, старший науковий співробітник навчально-наукового центру мовної підготовки ХНУПС; *К. В. Місайлова*, завідувач кафедри авіаційної англійської мови факультету післядипломної освіти ХНУПС; *М. О. Стахова*, науковий співробітник ННЦ МП ХНУПС; *К. В. Волошок*, науковий співробітник ННЦ МП ХНУПС; *А. Є. Федорчук*, викладач кафедри авіаційної англійської мови факультету післядипломної освіти ХНУПС.

Рецензенти: *Ю. А. Калагін*, доктор соц. наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки ХНУПС; *О. М. Зеленська*, канд. пед. наук, доцент, професор кафедри авіаційної англійської мови факультету післядипломної освіти ХНУПС.

Практичні поради щодо самостійного вивчення англійської мови : метод. П69 рекомендації / уклад.: Н. Ч. Дроб та ін. – Х. : ХНУПС, 2021. – 128 с.

Матеріали посібника містять практичні поради та вказівки всім бажаючим опанувати англійську мову самостійно. Посібник вміщує рекомендації, як ефективно вчити англійську за допомогою аудіо книжок, пісень, читання книг, а також, як використовувати різні електронні гаджети та мовні соціальні мережі собі в поміч

Посібник призначений для всіх бажаючих, кому потрібно вдосконалювати навички письмового мовлення, читання та спілкування англійською мовою.

УДК 811.11 – 021.464 (076)

ПЕРЕДМОВА

To have another language is to possess a second soul.

Charlemagne

Володіти другою мовою – це як мати другу душу.

Карл Великий

Знання іноземних мов – це ключ до успіху в сучасному світі, де спілкування іноземними мовами та обробка величезних обсягів інформації набуває все більшого значення. Вивчення англійської мови визначено одним із пріоритетів стратегії розвитку нашої країни з метою розширення доступу громадян до світових економічних, соціальних, освітніх і культурних можливостей, забезпечення інтеграції України до європейського політичного, економічного і науково-освітнього простору.

Інтерес до вивчення мов традиційно великий, бо, перефразовуючи відомий вислів, той, хто володіє мовами, володіє світом. Загалом людина, яка знає іноземні мови, – різнобічно розвинута особистість, вільніша та більш впевнена у спілкуванні з людьми. Адже кожна мова – це ключ, який відкриває двері до чогось нового. Так, наприклад, англійська мова – це офіційна мова міжнародного бізнесу та торгівлі, Інтернету і техніки, науки і мистецтва. 80 % ділового мовного простору посідає саме вона. Кожен з нас все частіше стикається з англійською у діловому спілкуванні, на відпочинку. Володіння англійською мовою – вже не дивовижна паличка, а необхідність.

Деякі колишні курсанти та студенти нарікають, що не володіють англійською тому, що їх погано навчали мови в школі або університеті. Але ж – *“Languages are not taught, they are learnt!”* (Мов не навчають, їх вивчають!). Крім того, одна із найважливіших речей, яким навчають в університеті – це спроможність до самонавчання. Так, іноземну мову найбільш ефективно вивчати з кваліфікованим викладачем, але мову вивчає сама людина, ніхто не може зробити це за неї. Доки людина не зрозуміє, що 80 % відповідальності за знання лежить саме на ній, і тільки 20 % – це викладачі та методики, вона не зможе навчатися ефективно.

Ми живемо у дивовижний час, нас оточують численні можливості навчатися завдяки Інтернету, безкоштовним ресурсам, електронним посібникам, презентаціям TED, лекціям із *Open Culture* й *Coursera* та он-лайн курсам. Практично необмежені можливості людини для самонавчання та вдосконалення знань, якщо немає можливості вчитися на курсах або з репетитором.

Тому радимо скористатися практичними порадами, що містяться у запропонованому посібнику, які допоможуть військовослужбовцям та працівникам Збройних Сил України, незалежно від рівня володіння та попереднього досвіду навчання, у позаслужбовий час самостійно опанувати англійську мову або вдосконалити необхідний рівень знань відповідно до мовного стандарту NATO STANAG 6001.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
1. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ САМОНАВЧАННЯ	4
1.1. Переваги самонавчання	4
1.2. Недоліки самонавчання та методи боротьби з ними	5
2. ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ВІДПОВІДНО ДО ПСИХОЛОГІЧНОГО ТИПУ	9
2.1. Вивчення іноземної мови та лінгвістичні здібності	9
2.2. Візуал чи аудіал	11
2.3. Сканери та дайвери	12
2.4. Психологічний тип учня	15
3. ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ ДЛЯ ПОЧАТКІВЦІВ	17
3.1. Розвиток “відчуття мови” та використання мовної інтуїції	17
3.2. Боремося з прокрастинацією – техніка “помідора”	20
3.3. З чого починати вчити іноземну мову	22
3.4. Покрокові поради для початківців (з посиланням на сайти)	24
3.5. Чи потрібно вчити транскрипцію	27
3.6. Як працювати над вимовою англійських слів	28
4. ВИВЧЕННЯ ЛЕКСИКИ	32
4.1. Необхідний лексичний запас для володіння англійською мовою	32
4.2. Скільки слів на день варто вчити	33
4.3. Правила роботи з новим словом	35
4.4. Як активізувати пасивний словниковий запас	35
4.5. Практичні поради щодо ефективного вивчення лексики	37
4.6. Як потрібно повторювати, щоб нічого не забувати	41
4.7. Деякі сайти для вивчення англійських слів та як з ними працювати	44
4.8. Англійський сленг і чи потрібно його знати	46
5. ВИВЧЕННЯ ГРАМАТИКИ	49
5.1. Декілька слів на захист вивчення граматики	49
5.2. Як вивчити граматику англійської мови самостійно (з посиланнями на сайти)	51
5.3. Допомога при вивченні граматики	54
6. ЧИТАЄМО АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ	56
6.1. Типи читання. Читаємо англійською ефективно	56
6.2. Як обрати книгу для читання англійською мовою	58
6.3. Чи варто читати адаптовані книги	59
6.4. Як розширити словниковий запас англійської мови під час читання	60
6.5. Як поліпшити англійську вимову під час читання	62
6.6. Корисні сайти з текстами для читання англійською мовою	63

7. ВЧИМОСЯ СЛУХАТИ ТА РОЗУМІТИ	66
7.1. Як навчитися розуміти англійську мову на слух: кілька корисних порад та сайтів	66
7.2. Розвиток вміння сприйняття на слух за допомогою аудіокниг ..	70
7.3. Розвиток навички аудіювання за допомогою подкастів	74
7.4. Сайти для вивчення англійської мови за піснями	79
8. РОЗВИТОК НАВИЧКИ ПИСЬМА	81
8.1. Поради щодо розвитку навички письма англійською мовою	81
8.2. Практика – запорука успіху	84
8.3. Як поліпшити правопис англійських слів: правила і рекомендації	85
8.4. Корисні сайти для розвитку навичок письма англійською мовою	89
9. УДОСКОНАЛЮЄМО НАВИЧКУ ГОВОРІННЯ	91
9.1. Як подолати мовний бар'єр	91
9.2. Практичні поради щодо розвитку навички усного мовлення	92
9.3. Розвиток усного мовлення за допомогою читання англійською мовою	95
9.4. Де спілкуватися англійською мовою	96
10. ІНШІ РЕСУРСИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	98
10.1. Вивчення англійської мови за допомогою YouTube: кращі відсоканали	98
10.2. Вивчення англійської мови за допомогою фільмів та серіалів ..	101
10.3. Додатки для вивчення англійської мови для Android та iPhone ..	104
10.4. Міжнародні платформи, соціальні мережі та онлайн курси для самостійного вивчення англійської мови	105
10.5. Використання англійської – англомовні дистанційні освітні платформи	110
ПІСЛЯМОВА: ВАЖЛИВІ АСПЕКТИ	115
ДОДАТКИ	117
Додаток 1	117
Додаток 2	119
Додаток 3	120
Додаток 4	121